

Skolen derved kommer i økonomiske Vanskeligheder, det lille færøske Samfund er fattigt, og det har ikke været muligt paa anden Maade at skaffe tilstrækkelige Midler til Veje for Skolen. I hvert Fald vil Skolen komme til at lide et Savn ved ikke at faa sit normale Statstilskud, og da det jo er givet, at det er vanskeligere for unge Færinger at komme herved til den øvrige Del af Danmark paa Højskole, synes det mig og mit Parti rimeligt, at vi ser bort fra de gængse Regler i dette Tilfælde og yder det Tilskud, som her er foreslaaet. De unge Færinger kan jo komme herved paa Højskole, men det er naturligvis dyrt for dem at rejse herved, og dertil kommer, at det ogsaa i mange Tilfælde kan være ønskeligt, at de har været paa den færøske Højskole, før de søger Højskoleophold henede.

Der har været forskellige Meninger om den færøske Højskole oppe paa Færøerne, der har været langvarige Debatter om Skolens Stilling, og Lagtingets Holdning har været af en saadan Beskaffenhed, at der kunde siges mangt og meget om det Forhold, Lagtinget og Skolen staar i overfor hinanden. Men jeg skal afholde mig fra enhver Udtalelse derom ved denne Lejlighed, kun kort og godt anbefale Tingets Medlemmer at stemme for det her foreslaaede Tilskud, idet jeg haaber, at Tilskuddet vil hjælpe de unge Færinger til at faa den Undervisning paa Højskole, som ogsaa de har Brug for. Jeg haaber, at der da kan skaffes Ro om Skolen, saaledes at den kan udføre sit Arbejde paa en Maade, der er tilfredsstillende baade for den færøske Ungdom og for os henede, der ser velvilligt paa Færingernes Bestræbelser for at holde sig paa lige Fod i aandelig Udvikling med os andre henede i den øvrige Del af Danmark.

Undervisningsministeren (Byskov):

Jeg skal slet ikke komme ind paa nogen Vurdering af den færøske Højskole, heller ikke af, hvorvidt der overhovedet er Betingelser for, at en Højskole kan trives deroppe paa Færøerne. Jeg forstaar meget vel, at man kunde ønske at tage Hensyn til det Forhold, at Folketallet deroppe er saa ringe, saa Skolen vanskeligere end Skoler henede kan naa det forlangte Elevantal. Naar jeg alligevel har haft Betænkelse ved at foreslaa en Ændring i Højskoleloven, hvorved Færøernes Højskole kunde nøjes med f. Eks. Halvdelen af det Elevantal, der forlanges af Højskoler henede, er det, fordi jeg anser Begrundelsen for den Bestemmelse i Højskoleloven som

værende af ikke blot økonomisk Art: at man altsaa ikke har villet give et betydeligt Tilskud til en Skole, uden at den har et vist rimeligt Antal Elever. Efter min Mening ligger der ogsaa en anden Tanke deri, at man har bestemt disse 12 Aarslevere som det normale for en Højskole. Højskolevirksomheden er jo af en ganske særlig Art, dens Undervisningsform af en særlig Beskaffenhed. Den virker og har altid virket væsentligst gennem det levende Ord, gennem Foredrag, gennem Fællessang, og begge de to Virkemaader forudsætter, at der er et nogenlunde betydeligt Antal Elever til Stede. I Grunden synes jeg, at der ved en saadan Højskolevirksomhed maa være en 20—30 Elever, for at Undervisningen kan faa Højskolepræg. Jeg tænker mig, at man, da man fastsatte Tallet i Højskoleloven, har tænkt ikke blot paa, at man har villet holde igen med Pengene, naar der var faa Elever, men ogsaa at det ligefrem hørte med til Højskolens Idé, at Elevtallet var nogenlunde stort.

Naar der nu er stillet Ændringsforslag om et ekstraordinært Tilskud til Højskolen deroppe, for at den kan komme over disse vanskelige Aar, kan jeg ikke tilraade, at man stemmer for dette Forslag. Min væsentligste Betænkelse er, at Lagtinget ikke har villet anbefale dette Tilskud. Jeg ved vel, at Lagtinget selv har givet Tilskud. Hvordan det skal forklares, skal jeg ikke søge at komme ind paa her. Min Opgave er jo i det hele taget heller ikke at forklare Lagtingets Stilling. Lagtinget har ikke villet anbefale, at Rigsdagen bevilgede dette ekstraordinære Tilskud til Højskolen; og jeg synes, det maa være en noget betænkelig Sag for os at gaa imod Lagtinget i saadanne Tilfælde. Jeg kan forstaa, om Lagtinget ved Lejlighed anbefalede at bevilge et Beløb, som Rigsdagen dog ikke mente at kunne bevilge. Men naar Lagtinget ikke vil anbefale, at et Beløb bevilges, synes jeg, det er meget vanskeligt for Rigsdagen desuagtet at bevilge det. Jeg maa altsaa fra raade at stemme for Ændringsforslaget.

Samuelson: Jeg kan lige saa lidt i dette høje Ting som i Lagtinget anbefale, at man stemmer for et ekstraordinært Tilskud til den færøske Højskole. Flertallet i Lagtinget har, den Gang Andragendet om Statstilskud forelaa i Lagtinget, skønnet over, hvorvidt det kunde siges at være forsvarligt at anbefale Andragendet, og Flertallet er kommet til det Resultat, at det ikke kunde siges at være forsvarligt. Jeg tilhører dette Flertal i Lagtinget og ser mig